

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра епізоотології та паразитології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Епізоотологія та інфекційні хвороби
(обов'язковий)

Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Освітня програма	«Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник:

Галина РЕБЕНКО, к.вет.н., доцент кафедри
епізоотології та паразитології

Розглянуто,
схвалено

та

протокол від 12 червня № 17

затверджено на
засіданні кафедри
епізоотології та
паразитології

Завідувач
кафедри

(підпис)

Оксана
КАСЯНЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Олександр ЧЕКАН

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Людмила НАГОРНА

Рецензія на робочу програму надана:
(додається)

підпис

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

підпис (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.06.2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2026-2027				

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Епізоотологія та інфекційні хвороби			
2.	Факультет/кафедра	Факультет ветеринарної медицини Кафедра епізоотології та паразитології			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність, складовою яких є ОК	211 – ветеринарна медицина			
5.	Рівень НРК	7-й			
6.	Семестр та тривалість вивчення	9,10 та 11 семестри тривалість – 45 тижнів			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	15 ЄКТС			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	Навчальна практика
		14/16/14	-	46/60/46	10 семестр
9.	Мова навчання	Українська, англійська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Координатор освітнього компонента – к.вет.н., доцент Ребенко Г.І.			
10.1	Контактна інформація	rebenkogi@ukr.net +380958895465 корпус ф-ту ветеринарної медицини ауд 61а			
11.	Загальний опис освітнього компонента	ОК вивчає закономірності процесів виникнення, розвитку, поширення і згасання інфекційних хвороб тварин та птиці, розробку раціональних заходів з недопущення виникнення, профілактики поширення, а також регулювання та ліквідації інфекційних хвороб.			
12.	Мета освітнього компонента	Забезпечити формування способу мислення інфекціоніста для забезпечення епізоотичного благополуччя місцевості/країни, а також набуття професійних компетентностей лікаря ветеринарної медицини в аспекті профілактики, виявлення та ліквідації інфекційних хвороб.			
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на таких ОК: Ветеринарна гігієна і санітарія утримання тварин, Ветеринарна мікробіологія та імунологія, Ветеринарна вірусологія, Ветеринарна фармакологія та токсикологія, Клінічна діагностика хвороб тварин, Патологічна анатомія, розтин і судова ветеринарна експертиза Організація ветеринарної справи, міжнародне та національне ветеринарне законодавство Освітній компонент є основою для вивчення таких ОК: Біоетика, біобезпека, біозахист та екологія, Ветеринарне-санітарне інспектування продуктів тваринництва, гідробіонів, меду та рослинної продукції, Система аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР), Судова ветеринарна експертиза			
14.	Політика академічної доброчесності	Усі завдання, пов'язані з розрахунками, складанням планів та оформленням облікової документації, матимуть індивідуальні вихідні дані. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну) – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамоостійно виконаної роботи з новими вихідними даними; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю.			
15.	Ключові слова	Інфекційні хвороби, епізоотичне благополуччя, карантин, запобігання, профілактика та ліквідація хвороб			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)														Як оцінюється ДРН
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 18	ПРН 19		
ДРН 1. Виявляти хворих та підозрілих у захворюванні на заразну хворобу тварин, джерела збудників інфекцій, фактори і механізми їх передачі			+		+								+	Розгляд кейсів та аналіз ситуацій	
ДРН 2. Обґрунтовувати механізми дії, схеми та способи застосування ветеринарних імунобіологічних препаратів (діагностикумів, лікувально-профілактичних препаратів), родентицидів, інсектицидів, мийних та дезінфікуючих засобів для підтримання епізоотичного благополуччя, розраховувати необхідну кількість, Прагнути до екологічно раціонального використання хімічних речовин, ліків та біологічних відходів відповідно до погоджених міжнародних принципів, щоб звести до мінімуму їх негативний вплив на здоров'я людей, тварин та довкілля	+	+	+				+			+	+			Групові завдання з само- та взаємо оцінюванням. Рішення задач на розрахунок потреб в засобах	
ДРН 3. Розпізнавати ризики зараження та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від зоонозів								+	+				+	Розгляд кейсів та аналіз ситуацій	
ДРН4. Планувати, організовувати та проводити заходи, спрямовані на недопущення занесення та поширення збудників інфекції/інвазії, на лікування тварин, хворих на інфекційні хвороби, і на ліквідацію епізоотичного вогнища. Брати участь у створенні надійної системи контролю здоров'я тварин в Україні за інтенсивної міграції біологічних об'єктів, значного експорту та імпорту тварин, тваринницької продукції, сировини і харчових ресурсів, що визначає біологічну, продовольчу та екологічну безпеку людства.			+		+				+					Симуляційні вправи Розробка планів протиепізоотичних заходів	
ДРН 5. Обґрунтовувати застосування інструментарію, спеціальних пристроїв, приладів, лабораторного обладнання, програмного забезпечення та інших технічних засобів для проведення моніторингу, діагностичних досліджень, профілактичних щеплень, інших необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності	+		+				+		+					Практичний залік навичок застосування	
ДРН 6. Знайти актуальну інформацію щодо конкретних інфекційних хвороб, їх попередження, контролю, включаючи механізми швидкого реагування, розробку стратегії проведення профілактичних та оздоровчих заходів згідно міжнародних та вітчизняних норм для забезпечення епізоотичного благополуччя	+	+			+				+				+	Оцінка проектів	

поголів'я щодо заразних хвороб, запобігання проникненню чужорідних інвазивних видів (збудників хвороб) та зменшення їх впливу на наземні та водні екосистеми															
ДРН 7. Грамотно оформлювати документацію (акти, плани, супровідні, подання, розпорядження), яка стосується протиепізоотичних заходів	+												+		Оцінка правильності оформлення документів
ДРН 8. Оцінювати ефективність проведених протиепізоотичних заходів та коригувати існуючі схеми обробок.		+	+			+									Розгляд кейсів
ДРН 9. Визначати небезпеку біологічних відходів та організовувати їх знешкодження згідно вимог.						+			+				+		Розгляд кейсів
ДРН 10. Продемонструвати навички вирішення проблем та результативного спілкування з людьми, які цікавляться здоров'ям людей і тварин	+												+		Участь у фокус-групах, симуляційних вправах

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література зі списку в п.6	
	Аудиторна робота			Сам. робота		
	Лк	П	З	Лаб.		
9-й семестр						
Тема 1. Вступ Епізоотологія як наука. Предмет та завдання епізоотології. Історія розвитку епізоотології та її досягнення. Методи діагностики інфекційних хвороб в епізоотології. Епізоотична ситуація в Україні. Охорона людей від захворювань, збудників зоонозів.	2			2 - Ознайомлення із заходами особистої профілактики та охорона людей від зоонозних хвороб. Вивчення основних правил роботи з заразних хворими тваринами.	5	1, 7, 8, 12, 13
Тема 2 Інфекція та інфекційна хвороба. Види інфекції. Поняття інфекції. Інфекційний процес. Інфекційна хвороба. Стадійність інфекційного процесу. Форми прояву інфекційної хвороби.. Взаємовідносини макро- і мікроорганізмів. Форми і види інфекції Особливості патогенного впливу вірусів. Трансмісивні генетичні фактори патогенності. Природа і нозологія незвичайних (неканонічних) патогенів.				2 - Попередження розповсюдження збудників інфекційних хвороб. Біобезпека та біозахист.	5	1, 3, 8, 12, 13
Тема 3 Рівні вивчення імунітету. Види імунітету. Рівні вивчення: Молекулярний рівень. Клітинний рівень. Органний рівень. Вивчення імунітету на рівні організму загалом. Популяційний рівень. Імунологічна толерантність. Реакції гіперчутливості.				2 - Вивчення особливостей діагностики інфекційних захворювань. Концепція системи раннього виявлення хвороб	5	1, 8, 11, 12, 16, 21
Тема 4 Біологія імунної відповіді Імунна відповідь. Імунологічна пам'ять. Фази розвитку поствакцинального імунітету. Основи антибактеріального імунітету. Основи антивірусного імунітету. Імунітет за мікозів. Імунодефіцити та їх класифікація. Імуноотропні препарати.				2 - Організація та проведення алергічних діагностичних проб у тварин	5	

Тема 6. Епізоотичний процес і його рушійні сили Епізоотичний процес. Епізоотичний ланцюг (джерело збудника інфекції, механізм передачі і поширення збудника, сприйнятливі тварини). Класичний і факторний епізоотичний процес. Типи епізоотичного ланцюга. Шляхи передачі патогенних мікроорганізмів. Індекс-випадок. Індекс-пацієнт. Векторне розповсюдження, пряма передача, передача патогенів через сапрофітну фазу. Контагіозність інфекційних хвороб. Стадійність епізоотій. Закономірності розвитку та контролю епізоотичного процесу. Вірулентність збудників інфекційних хвороб. Форми прояву епізоотичного процесу: спорадичний випадок, ензоотія, епізоотія і панзоотія. Нові вектори поширення захворювань пов'язані з кліматичними змінами	2	0	5	1, 8, 20
Тема 7. Епізоотичний та природний осередок інфекційних захворювань Епізоотичний осередок (вогнище). Неблагополучний пункт та загрозна зона. Випадок і спалах інфекційної хвороби. Види епізоотичних вогнищ. Розподіл на зони і регіоналізація відповідно до стандартів МЄБ. Вчення про природний осередок інфекційних хвороб. Структура природного осередку інфекційної хвороби. Сучасний етап вивчення природноосередкових інфекцій.		0	5	1, 3, 8, 9, 15
Тема 8. Основи епізоотологічного аналізу. Методика вивчення епізоотичної ситуації в районі, області, державі Епізоотологічне обстеження і експеримент. Профілактичні, протиепізоотичні та прогностичні заходи. Інтернет-ресурси для відстеження епізоотичної ситуації щодо зоонозів, заразних та емерджентних хвороб; Організація масових досліджень тварин. Семіотика (синдроми і симптоматика) в інфекційній патології. Епізоотологічний аналіз. Інтерпретація і реалізація результатів. Диференційна діагностика. Лабораторна діагностика в епізоотології. Відбір та пересилання патологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Відбір крові для серологічних досліджень. Порядок оформлення і відправлення супровідних документів до матеріалу, що надсилають для дослідження. Показники ефективності контролю епізоотичного процесу.	0	2 - Організація та проведення масового взяття крові для серологічних досліджень. 2 - Вивчення правил відбору та пересилання патологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Особливості поводження з ним у випадку транскордонних хвороб. Оформлення супровідних документів. 2 - Ознайомлення з лабораторними методами діагностики.	5	1, 3, 7, 8, 9, 12, 15
Тема 9. Закони і категорії епізоотології Закони епізоотології. Сучасне розуміння законів епізоотології. Основні групи категорій, що відображають закони епізоотології.		2 – Техніки, що застосовуються для проведення розслідування спалахів хвороб. Складання акту епізоотологічного обстеження. 4 - Основи описової та аналітичної епідеміології, статистична обробка, принципи аналізу ризиків	10	1, 8,
Тема 10. Профілактика інфекційних хвороб Протиепізоотичні заходи. Загальна профілактика. Ветеринарно-санітарний нагляд. Засоби біобезпеки та біозахисту щодо інфекційних хвороб тварин. Специфічна	2	4 - Вивчення ветеринарних імунобіологічних препаратів.	5	1, 7, 8, 11, 12, 14, 17

профілактика. Засоби імунoproфілактики. Організація і проведення обробок тварин біопрепаратами. Принципи отримання та застосування імунобіологічних препаратів: вакцин, сироваток, імуноглобулінів, алергенів, діагностикумів, інтерферону, пробіотиків, біостимуляторів тощо. Програми профілактики хвороб: планова вакцинопрофілактика, планові програми обстеження.				
Тема 11. Явища популяційного рівня в епізоотології Вакцинозалежність. Протиепізоотичування. Імунологічний аналіз в епізоотології. Популяційний імунітет і імунний фон. Епізоотологічна діагностика і аналітична епізоотологія. Епізоотологія незаразних хвороб. Молекулярна епізоотологія. Сучасні форми епізоотичної роботи. Епізоотологічний моніторинг, нагляд, контроль. Керовані інфекції.		2 - Організація та проведення щеплень тварин і птиці проти інфекційних хвороб. Контроль ефективності вакцин. Складання реклаमाції.	5	1, 7, 8, 11, 12, 14
Тема 12. Протиепізоотичні заходи у господарствах промислового типу Протиепізоотичні заходи у господарствах промислового типу. Ветеринарні вимоги та протиепізоотичні заходи щодо захисту комплексів від занесення збудників інфекційних хвороб, їх поширення у господарстві. Особливості епізоотичного процесу в комплексах і загальна профілактика. Специфічна профілактика інфекційних хвороб у господарствах промислового типу. Метапрофілактика в інтенсивному тваринництві.		2 - Організація та планування профілактичних протиепізоотичних заходів.	5	1, 3, 7, 8, 11, 12, 13
Тема 13. Ліквідація інфекційних хвороб та оздоровчі заходи Ліквідація інфекційних хвороб та система оздоровчих заходів в епізоотичному осередку. Базові принципи протиепізоотичних заходів (імунізація, стемпінг-аут, тощо); Державні надзвичайні протиепізоотичні комісії. Карантин і обмежувальні заходи в системі протиепізоотичних заходів. Інфекційні клініки та ізолятори.		2 - Організація та документальне оформлення карантинних та обмежувальних заходів.	5	1, 3, 7, 8, 9, 12, 16,
Тема 14. Терапія і лікувально-профілактичні заходи в разі інфекційних хвороб Організація лікування тварин. Використання сироваток та гаммаглобулінів. Антибіотикотерапія. Хіміотерапія. Мікроби-антагоністи. Неспецифічна терапія. Протеїнотерапія. Симптоматична терапія. Премікси.	2	2 - Застосування концепції доказової медицини для лікування тварин, хворих на інфекційні хвороби. Запобігання розвитку антибіотикорезистентності.	5	1, 3, 7, 8, 10, 11, 12,
Тема 15. Транскордонні хвороби тварин Менеджмент, профілактика, чинна епізоотичні ситуація; Національний та міжнародний регламент щодо транскордонних хвороб та їх патогенів.			5	1, 8, 20,
Тема 16. Ветеринарна санітарія Ветеринарна санітарія Види та методи дезінфекції. Дезінфекція різних об'єктів тваринництва. Групи дезінфікуючих речовин, механізми їх дії, представники. Детергенти. Контроль якості дезінфекції. Машини і установки для дезінфекції. Гризуни як переносники, резервуар та джерело збудника	4	2 - Методи дезінфекції. Фізичні засоби дезінфекції. Хімічні засоби дезінфекції. 2 - Способи дезінфекції. Дезінфекційна техніка. Оцінювання	5	1, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 17, 19

інфекції. Профілактика та методи боротьби з гризунами. Особливості дератизації окремих об'єктів. Визначення щільності заселення приміщень гризунами та розрахунок потреби в дератизаційних речовинах. Організація та проведення дератизації. Епізоотологічне значення кровосисних комах у розповсюдженні збудників інфекційних захворювань і боротьба з ними. Біологічні відходи. Знезаражування трупів тварин. Утилізація біовідходів на утильзаводах та утильустановках. Біотермічні ями. Скотомогильники. Спалювання трупів. Зберігання і знезараження гною.		ефективності дезінфекції. 2 - Застосування комплексних деззасобів із детергентами. Розрахунок потреби деззасобів для виконання дезінфекції. 2 - Дератизація. 2 - Дезінсекція 2 - Вивчення різних способів знешкодження трупів і відходів тваринництва.		
Тема 17. Еволюція інфекційних хвороб, номенклатура і класифікація інфекційних хвороб Еволюція інфекційних хвороб. Номенклатура інфекційних хвороб. Хвороби, що підлягають обов'язковому ветеринарному обліку згідно із Законодавством ветеринарної медицини. Класифікація інфекційних хвороб. Емерджентні та екзотичні інфекційні захворювання.	2	0	5	1, 3, 8, 16
Тема 18. Ветеринарні аспекти охорони здоров'я Етіологічна систематика зоонозів. Епідеміологічна систематика груп ризику під час зоонозів. Зоонози за міських умов.			5	1, 8, 10, 11,
Тема 19. Заразні хвороби диких тварин Епізоотична ситуація щодо заразних хвороб диких тварин. Сучасні методи боротьби і профілактики із заразними хворобами диких тварин.		2 – Підсумкове заняття	5	1, 3, 8, 16, 23
Всього за 9 семестр	14	46	90	

10-й семестр				
Тема 20 Бактеріальні хвороби, спільні для декількох видів тварин Сибірка, пастерельоз, клостридіози (правець, ботулізм), туберкульоз, бруцельоз, лістеріоз, лептоспіроз, туляремія,	4	2 - Діагностика сибірки. Заходи щодо сибірки в епізоотичному осередку та загрозовій зоні. 2 - Діагностика, диференційної діагностики та боротьби з інфекційними хворобами тварин, спричиненими патогенними анаеробами: правець ботулізм, злаякісний набряк, некробактеріоз 2 - Діагностика туберкульозу. Профілактичні та оздоровчі заходи в разі туберкульозу. 2 - Діагностика бруцельозу. Профілактичні та оздоровчі протибруцельозні заходи. 2 - Діагностика, профілактика та заходи боротьби з хворобами, що супроводжуються ураженням репродуктивної системи: кампілобактеріозом, лістеріозом. 2 - Організація заходів боротьби з природно-вогнищевими інфекціями: лептоспірозом, туляремією, псевдотуберкульозом,	12	2, 10, 11, 17, 18
Тема 21. Інфекційні хвороби, спільні для декількох видів	4	2 - Діагностика сказу, профілактика та заходи боротьби.	12	2, 11, 16, 23

тварин, спричинені внутрішньоклітинними паразитами. сказ, хвороба Ауескі, ящур, хламідіоз, віспа, Ку-лихоманка.		2 - Розгляд послідовності дій при підозрі на хворобу, що підлягає повідомленню 2 - Організація заходів боротьби з ящуром. 2 - Розгляд конкретних ситуацій щодо діагностики та боротьби з інфекційними хворобами тварин, що супроводжуються ураженням шкіри і слизових: віспа, везикулярна хвороба, везикулярний стоматит. 2 - Мікоплазмози тварин. Діагностика, профілактика та заходи боротьби. 2 - Рикетсіози тварин. 2 - Хламідіози тварин.		
Тема 22. Інфекційні хвороби, спільні для декількох видів тварин, спричинені патогенними грибами та їх токсинами. Дерматомікози, меліоїдоз, актиномікоз, мікотоксикози	2	2 - Дерматомікози та системні мікози. 2 - Діагностика, профілактика та заходи боротьби з мікотоксикозами. 2 - розгляд планів протиепізоотичних заходів по спільних хворобах	8	2, 11,
Тема 23. Інфекційні хвороби жуйних Вивчення браздоту, вірусної діареї великої рогатої худоби, емфізематозного карбункулу, злоякісної катаральної лихоманки великої рогатої худоби, злоякісного набряку, блутангу, інфекційної агалакції овець і кіз, інфекційної ентеротоксемії овець, інфекційного маститу овець, кампілобактеріозу, контагіозної ектіми овець і кіз, копитної гнилі, лейкозу великої рогатої худоби, некробактеріозу, заразного вузликового дерматиту ВРХ, паратуберкульозу, парагрипу-3, паратуберкульозу, інфекційного ринотрахеїту, Вісна-Маєді, губчастої енцефалопатії великої рогатої худоби, скрепі, псевдотуберкульозу овець та кіз,	4	2 - Заходи запобігання виникненню в Україні ГЕВРХ. 2 - Діагностика та заходи боротьби з лейкозом ВРХ 2 - Розгляд ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби з респіраторними інфекціями ВРХ. 2 - Розгляд ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби з хворобами, що супроводжуються ураженням статеві функції жуйних. 2 - Розгляд ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби з інфекційними хворобами, що перебігають з ознаками ураження шлунково-кишкового тракту жуйних. 2 - Діагностика, диференційна діагностика та оздоровчі заходи в разі анаеробних інфекцій. 2 - Розгляд ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби з емерджентними хворобами жуйних. 2 - Розгляд ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби з інфекційними хворобами, що перебігають з ознаками ураження шкіри та слизових.	28	2, 4, 10, 11, 19
Тема 24. Інфекційні хвороби коней. Африканська чума коней, вірусний артеріт, грип коней, інфекційна анемія коней, інфекційний енцефаломієліт коней, ринопневмонія коней, інфекційний метрит коней, контагіозна плевропневмонія, мит коней, епізоотичний лімфангоїт коней, сап.	2	2 - Розгляд конкретних ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби із сапом, митом, епізоотичним лімфангітом. 2 - Розгляд конкретних ситуацій з діагностики та організація заходів боротьби з ринопневмонією і грипом. 2 - Діагностика та організація заходів боротьби з герпесвірусними інфекціями. Контагіозний метрит. Сальмонельозний аборт кобил. 2 - Діагностика, профілактика та заходи боротьби з інфекційною анемією коней. 2- Вірусний артеріт. Африканська чума коней 2 - Захист планів протиепізоотичних заходів по індивідуальних завданнях	14	2, 6, 10, 11,
Всього за 10 семестр	16	60	74	
Навчальна практика (в межах 10 семестру)				
Проведення клініко-епізоотологічного обстеження	ТОВ «Авіс-Україна»		6	

господарства з метою встановлення його благополуччя щодо інфекційних захворювань.				
Проведення алергічних досліджень тварин на інфекційні хвороби.	Клініка факультету ветеринарної медицини СНАУ.	6		
Проведення профілактичних щеплень проти сказу.	Районна та міська лікарні державної ветеринарної медицини	6		
Лабораторна діагностика інфекційних хвороб тварин	Сумська регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини	6		
Організація санітарного порядку в тваринницькому приміщенні. Проведення дезінфекції. Контроль якості дезінфекції.	Клініка факультету ветеринарної медицини СНАУ.	6		
Всього за навчальну практику		30		
11-й семестр				
Тема 25. Хвороби свиней. Актинобацилярна плевропневмонія, анаеробна дизентерія свиней, африканська чума свиней, бешиха свиней, везикулярна екзантема свиней, везикулярна хвороба, везикулярний стоматит, вірусний трансмісивний гастроентерит свиней, гемофільозний полісерозит, грип свиней, дизентерія свиней, епідемічна діарея, інфекційний атрофічний риніт свиней, класична чума свиней, колієнтеротоксемія (набрякова хвороба свиней), парвовірусна інфекція (хвороби репродуктивних органів свиней), псевдомоноз свиней, респіраторно-репродуктивний синдром свиней, Тешенська хвороба, цирковірусна інфекція свиней	4	2 - Розгляд конкретних ситуацій з діагностики та організації заходів боротьби з африканською чумою свиней та класичною чумою свиней. Диференційна діагностика АЧС та КЧС 2 - Діагностика, заходи боротьби з бешихою свиней. Диференційна діагностика інфекційних хвороб свиней з везикулярним синдромом (ящуру, везикулярного стоматиту, везикулярної екзантеми та везикулярної хвороби свиней.) 2 - Діагностика, профілактика та заходи боротьби з репродуктивними інфекціями свиней. Хламідіоз свиней. Репродуктивно-респіраторний синдром. Парвовіроз свиней. 2 - Розгляд конкретних ситуацій з діагностики та боротьби з кишковими інфекціями свиней. Трансмісивний гастроентерит. Дизентерія свиней. Ілеїт (лавсоніоз) свиней 2 - Діагностика та організація заходів боротьби з хворобою Тешена, набряковою хворобою свиней. 2 - Діагностика, диференційна діагностика респіраторних хвороб свиней: гемофільозного полісерозиту, актинобацилярної плевропневмонії, ензоотичної бронхопневмонії, ІАР і грипу свиней. Діагностика, профілактика та заходи боротьби 2 - Протиєпізоотичні заходи в свиногосподарствах	20	2, 5, 10, 11, 21, 22 https://www.pig333.com/news
Тема 26. Факторні хвороби молодняку. Сальмонельоз, ешерихіози (колібактеріоз і колієнтеротоксемія), стрептококози, стафілококози, анаеробна ентеротоксемія, адено-, корона-, парво- і риновірусна інфекції.	2	2 - Розгляд конкретних ситуацій з діагностики та організації заходів боротьби з захворюваннями молодняку з переважним ураженням травного каналу. 2 - Діагностика та диференційна діагностика захворювань молодняку, що перебігають з переважним ураженням респіраторної системи.	10	2, 3, 10, 11, 14,
Тема 27. Хвороби собак, котів і хутрових звірів. Аденовірусна інфекція м'ясоїдних, алеутська хвороба норок, анемія котів, вірусна геморагічна хвороба кролів, вірусний перитоніт котів, вірусні ентерити м'ясоїдних, імунодефіцит котів, інфекційний гепатит м'ясоїдних, каліцивіроз, коронавірус котів (вірусний перитоніт кішок), лейкоз котів, міксоматоз кролів, панлейкопенія котів, парагрип собак, парвовіроз	4	2 - Вірусні хвороби собак; 2 - Бактеріальні хвороби собак; 2 - Вірусні хвороби котів; 2 - Бактеріальні хвороби котів; 2 - Хвороби хутрових звірів	20	2, 10, 11,

собак, пастерельоз хутрових, псевдомоноз норок, чума м'ясоїдних.				
Тема 28. Хвороби птахів. Аспергілез, вірусний гепатит каченят, вірусний синусит каченят, віспа птахів, грип птахів, інфекційний бронхіт, інфекційний бурсит (хвороба Гамборо), інфекційний ларинготрахеїт, кандидамікоз птахів, лейкоз птахів, нейролімфоматоз (хвороба Марека), Н'юкаслська хвороба, орнітоз, пастерельоз (холера) птахів, пулороз-тиф, респіраторний мікоплазмоз, сальмонельоз птахів, синдром зниження несучості.	2	2 - Гострі вірусні інфекції птиці. розгляд ситуацій з транскордонних вірусних хвороб птиці 2 - Хронічні неопластичні інфекції птиці 2 - Хвороби, що впливають на несучість, відтворну здатність 2 - Бактеріальні інфекції птиці 2 - Мікотоксикози птиці	20	2, 10, 11, 14, 25 http://www.poultryukraine.com
Тема 29. Хвороби бджіл. Американський гнилець бджіл, аскофероз, європейський гнилець бджіл, мішечкуватий розплід, септицемія бджіл, хронічний вірусний параліч бджіл, варооз бджіл, ноземоз бджіл.	2	2 – Діагностика та лікувальні заходи за хвороб бджіл 2 - Протиєпізоотичні заходи на пасіках.	10	2, 10, 11, 13, 24 http://pasika.org.ua http://spasu.grand.expert
Тема 30. Хвороби риб. Аеромоноз (фурункулез) лососевих, аеромоноз коропів, весняна віремія коропів, вірусна геморагічна септицемія, віспа коропів, бактеріальна гниль плавників, бронхіомікоз риб, сапролегніоз риби й ікри.		2 – Діагностика та лікувальні заходи за хвороб риби 2 - Протиєпізоотичні заходи для рибницьких господарств.	10	2, 10, 22 https://epizootologiya.ucoz.net/ekcii4/kurs_1/ekcii_khv_riboh_rib.pdf
Всього за 11 семестр	14	46	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Виявляти хворих та підозрілих у захворюванні на заразну хворобу тварин, джерела збудників інфекцій, фактори і механізми їх передачі	Розгляд ситуацій з описанням симптоматики, супутніх факторів та обставин виникнення хвороби. Розбір можливих шляхів занесення та поширення збудника	Вивчити клінічні та патологоанатомічні ознаки конкретних хвороб, їх епізоотологічні особливості (шляхи виділення та зараження, спосіб передачі, сезонність, захворюваність та летальність)
ДРН 2. Обґрунтовувати механізми дії, схеми та способи застосування ветеринарних імунобіологічних препаратів (діагностиків, лікувально-профілактичних препаратів), родентицидів, інсектицидів, мийних та дезінфікуючих засобів для підтримання епізоотичного благополуччя, розраховувати необхідну кількість. Прагнути до екологічно раціонального використання хімічних речовин, ліків та біологічних відходів відповідно до погоджених міжнародних принципів, щоб звести до мінімуму їх негативний вплив на здоров'я людей, тварин та довкілля (ціль 12)	Групові завдання з музейними препаратами (розподіл їх на групи за принципом дії) з подальшим обговоренням і взаємною оцінкою результатів. Письмове завдання «перекресли помилки» Показ відео про способи застосування біопрепаратів, дезінфектантів, родентицидів та інсектицидів. Завдання на послідовність дій при проведенні заходів із застосуванням препаратів (або засобів) Розв'язання задач з розрахунку необхідної кількості препаратів для виготовлення робочих розчинів (або принад) для проведення дезінфекції, дератизації, дезінсекції.	Розібратися в класифікації ветеринарних препаратів за механізмом дії, вивчити їх характеристики та способи застосування Засвоїти покроковий порядок дій при проведенні алергічної чи серологічної діагностики, вакцинації, дезінфекції, дезінсекції, дератизації Зробити розрахунки згідно завдання та розписати пояснення розв'язання задачі
ДРН 3. Розпізнавати ризики зараження та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від зоонозів	Пояснення можливих ситуацій з ризиком зараження людей від інфікованих тварин. Розгляд кейсів з акцентуванням на запобіжні заходи та заходи з ліквідації зоонозів.	Вивчити основні зоонози: ознаки їх наявності у тварини, шляхи зараження людей та фактори передачі, а також заходи попередження захворювання або його ліквідації у випадку виникнення.
ДРН4. Планувати, організовувати та проводити заходи, спрямовані на недопущення занесення та поширення збудників інфекції/інвазії, на лікування тварин, хворих на інфекційні хвороби, і на ліквідацію епізоотичного вогнища. Брати участь у створенні надійної системи контролю здоров'я тварин в Україні за інтенсивної міграції біологічних об'єктів, значного експорту та імпорту тварин, тваринницької продукції, сировини і харчових ресурсів, що визначає біологічну, продовольчу та екологічну безпеку людства. (ціль 3)	Роз'яснення мети і принципів протиепізоотичних заходів. Розгляд і аналіз пунктів планів заходів з профілактики основних заразних хвороб та планів з ліквідації хвороб (оздоровчих заходів)	Користуючись інструкціями по заходах боротьби з конкретними інфекційними хворобами (згідно завдань та відповідно до тематики занять) розробити плани заходів з ліквідації спалаху (або оздоровлення поголів'я)
ДРН 5. Обґрунтовувати застосування інструментарію, спеціальних пристроїв, приладів, лабораторного обладнання, програмного забезпечення та інших технічних засобів для проведення моніторингу, діагностичних досліджень, профілактичних	Демонстрація наявного обладнання та пристроїв, а також відеороликів їх застосування під час проведення діагностичних, профілактичних, ветеринарно-санітарних робіт Демонстрація можливостей роботи з програмним забезпеченням для геоінформаційних систем моніторингу	Засвоїти види інструментів, пристроїв, обладнання, їх призначення та особливості застосування

щеплень, інших необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності		
ДРН 6. Знайти актуальну інформацію щодо конкретних інфекційних хвороб, їх попередження, контролю, включаючи механізми швидкого реагування, розробку стратегії проведення профілактичних та оздоровчих заходів згідно міжнародних та вітчизняних норм для забезпечення епізоотичного благополуччя поголів'я щодо заразних хвороб, запобігання проникненню чужорідних інвазивних видів (збудників хвороб) та зменшення їх впливу на наземні та водні екосистеми (ціль 15)	Ознайомлення з основними офіційними джерелами інформації щодо заразних хвороб тварин і птиці, особливо тих, які вимагають швидкого реагування, оскільки є надзвичайно небезпечними та підлягають повідомленню	Відпрацювати навички здобуття актуальної інформації щодо інфекційних хвороб та про поточну епізоотичну ситуацію, виконуючи завдання Аналіз наукової статті за заданою тематикою
ДРН 7. Грамотно оформлювати документацію (акти, плани, супровідні, подання, розпорядження), яка стосується протиепізоотичних заходів	Детальне роз'яснення призначення та форми подачі інформації у ветеринарних документах, що оформлюються при плануванні та обліку проведення заходів боротьби і профілактики заразних хвороб	Заповнювати усі бланки документів, що є в робочому зошиті, моделюючи ситуацію відповідно завдання. Тренуватися складати акти обстеження цих уявних об'єктів. Отримувати від викладача зауваження, якщо допущені помилки, та вносити коригування.
ДРН 8. Оцінювати ефективність проведених протиепізоотичних заходів та коригувати існуючі схеми обробок.	Пояснення принципів визначення ефективності заходів та можливих шляхів її підвищення	Аналізувати надані плани заходів та поточну епізоотичну ситуацію, робити судження про ефективність тих чи інших заходів та пропонувати зміни, обґрунтовуючи їх доцільність.
ДРН 9. Визначати небезпеку біологічних відходів та організовувати їх знешкодження згідно вимог.	Ознайомлення з загальними принципами поводження з біовідходами та конкретними заходами їх знешкодження за окремих хвороб.	Знаходити у відповідних інструкціях по заходах боротьби з хворобами перелік вимог щодо знешкодження біовідходів у разі виникнення спалаху.
ДРН 10. Продемонструвати навички вирішення проблем та результативного спілкування з людьми, які цікавляться здоров'ям людей і тварин	Проведення фокус-груп та симуляційних вправ	Знаходити у відповідних інструкціях по заходах боротьби з хворобами перелік заборон та обмежень, а також перелік заходів, регламентованих для конкретного випадку

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання

Комп'ютерне тестування на предмет володіння знаннями про збудників інфекційних хвороб, методи їх індикації, визначення їх чутливості до антимікробних засобів, а також патогенезу, клінічних та патологоанатомічних ознак основних інфекційних хвороб та з інших питань, на яких базуються вивчення епізоотології. Оцінка не виставляється.

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
9 семестр			
1.	Оцінка здатності спланувати розташування та облаштування ветсанпропускників, дезбар'єрів, ізолятора для інфікованих тварин чи інших об'єктів захисту господарства від заносу збудників інфекцій	5/5%	До кінця 2 тижня
2.	Оцінка вміння підготуватися та провести алергічну діагностичну пробу на туберкулін, облік реакції на нього (на базі віварію) та заповнити акт.	5/5%	До кінця 3 тижня
3.	Оцінка вміння підготуватися та провести відбір матеріалу для лабораторних досліджень, скласти супровідний документ і дати характеристику суті однієї з серологічних реакцій	5/5%	До кінця 4 тижня
4.	Перевірка здатності проводити аналіз отриманих в ході епізоотологічного обстеження даних, формувати припущення щодо можливих причин та оформлювати акт. Розрахунок епізоотичних показників та графічне їх представлення.	10/10%	До кінця 6 тижня
5.	Комп'ютерне тестування (множинного вибору) «Загальна епізоотологія 1» в Moodle	10/10%	До кінця 6 тижня
6.	Фокус-група з взаємним оцінюванням на розуміння принципів отримання, застосування та дії біопрепаратів	10/10%	На 7-му тижні
7.	Оцінка вміння підготувати та провести імунізацію тварин/птиці (на базі віварію) та скласти акт.	5/5%	До кінця 8 тижня
8.	Рішення задач з розрахунку потреб деззасобів для проведення дезінфекції та складання акту на дезінфекцію	10/10%	До кінця 12 тижня
9.	Перевірка вміння орієнтуватися в асортименті родентицидів та інсектицидів при виборі засобів для дератизації та дезінсекції. Дебати	10/10%	13-14 тижні
10.	Комп'ютерне тестування (множинного вибору) «Загальна епізоотологія 2» в Moodle	10/10%	До кінця 15 тижня
11.	Ведення робочого зошита	20/20%	До кінця 15 тижня
Разом за 9 семестр		100/100%	
10 семестр			
1	Симуляційна вправа «Сибірка. Діагностика, встановлення карантину»	10/10%	На 2-му занятті
2	Симуляційна вправа «Оздоровлення стада від туберкульозу»	10/10%	На 3-му занятті
3	Симуляційна вправа «Випадок сказу. Діагностика і ліквідація»	10/10%	На 7-му занятті
4	Симуляційна вправа «Ліквідація спалаху транскордонної хвороби Ящур/Заразний вузликовий дерматит»	10/10%	На 12 тижні
5	Комп'ютерне тестування «Спільні хвороби» в Moodle	10/10%	До кінця 8 тижня
6	Комп'ютерне тестування «Хвороби жуйних» в Moodle	10/10%	До кінця 12 тижня
7	Комп'ютерне тестування «Хвороби коней» в Moodle	10/10%	До кінця 15 тижня
8	План протиепізоотичних заходів з ліквідації хвороби (по варіантам)	10/10%	До кінця 15 тижня
9	Оцінювання навичок, відпрацьованих на навчальній практиці	20/20%	В кінці навчальної практики
Разом за 10 семестр		100/100%	
11 семестр			
1	Симуляційна вправа «Спалах АЧС. Діагностика і ліквідація»	10/10%	На 7-му занятті
2	Комп'ютерне тестування «Хвороби свиней» в Moodle	10/10%	До кінця 6 тижня
3	Комп'ютерне тестування «Хвороби молодняка, інфекційні хвороби м'ясоїдних, хутрових звірів» в Moodle	10/10%	До кінця 7 тижня
4	Симуляційна вправа «На прийомі. Діагностика інфекційних хвороб собак, котів»	10/10%	До кінця 10 тижня

5	Симуляційна вправа «Виклик на пташиний двір»	10/10%	До кінця 13 тижня
6	Комп'ютерне тестування «Інфекційні хвороби птиці, риб та бджіл» в Moodle	10/10%	До кінця 15 тижня
7	Аналіз наукової статті за заданою тематикою (в Гугл-таблицях)	10/10%	До кінця 15 тижня
8	Екзамен	30/30%	В сесію
Разом за 11 семестр		100/100%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Оцінка здатності спланувати розташування та облаштування ветсанпропускників, дезбар'єрів, ізолятора для інфікованих тварин чи інших об'єктів захисту господарства від заносу збудників інфекцій	0-2	3	4	5
	<i>У вимогах не орієнтується</i>	<i>Вимоги дотримані не всі або з помилками</i>	<i>Вимоги враховані, план розташування та облаштування обґрунтований</i>	<i>Вимоги враховані, план розташування та облаштування обґрунтований, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Оцінка вміння підготуватися та провести алергічну діагностичну пробу на туберкулін, облік реакції на нього (на базі віварію) та заповнити акт.	0-2	3	4	5
	<i>В процедурі не орієнтується</i>	<i>Послідовність процедури дотримана з грубими помилками</i>	<i>Процедура правильно виконана на об'єкті</i>	<i>Процедура детально роз'яснена і правильно виконана на живому об'єкті</i>
Оцінка вміння підготуватися та провести відбір матеріалу для лабораторних досліджень, скласти супровідний документ і дати характеристику суті однієї з серологічних реакцій	0-2	3	4	5
	<i>В процедурі та суті реакцій не орієнтується</i>	<i>Послідовність процедури дотримана не точно, документ складено з грубими помилками</i>	<i>Процедура правильно виконана на об'єкті, документ складений з неточностями, загалом передає суть реакції</i>	<i>Процедура детально роз'яснена і правильно виконана на об'єкті, документи складені без помилок, глибоко розбирається в суті реакцій</i>
Перевірка здатності проводити аналіз отриманих в ході епізоотологічного обстеження даних, формувати припущення щодо можливих причин та оформлювати акт. Розрахунок епізоотичних показників та графічне їх представлення.	0-4	5-7	8-9	10
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті. Показники розраховані з помилками</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання. Показники розраховані переважно правильно. Графічно представлені</i>	<i>Вимоги завдання виконано, показники розраховані правильно, візуалізовані. при цьому продемонстровано, креативність і вдумливість</i>
Фокус-група з взаємним оцінюванням на розуміння принципів отримання, застосування та дії біопрепаратів	0-4	5-7	8-9	10
	<i>Не орієнтується, або слабо розуміє</i>	<i>Вміє розділити біопрепарати на групи за призначенням</i>	<i>Вміє розділити біопрепарати на групи і підгрупи за принципом дії та призначенням</i>	<i>Вміє оцінити правильність розподілу біопрепаратів на підгрупи та обґрунтувати виявлені помилки</i>
Оцінка вміння	0-2	3	4	5

підготувати та провести імунізацію тварин/птиці (на базі віварію) та скласти акт.	<i>В процедурі не орієнтується</i>	<i>Послідовність процедури дотримана з грубими помилками</i>	<i>Процедура правильно виконана на об'єкті</i>	<i>Процедура детально роз'яснена і правильно виконана на живому об'єкті</i>
Рішення задач з розрахунку потреб деззасобів для проведення дезінфекції та складання акту на дезінфекцію	0-4 <i>Задача вирішена неправильно</i>	5-7 <i>Задача в цілому вирішена, але з грубими помилками</i>	8-9 <i>Розрахунок проведено правильно, акт складено</i>	10 <i>Вимоги завдання виконано, при цьому продемонстровано, креативність і вдумливість</i>
Перевірка вміння орієнтуватися в асортименті родентицидів та інсектицидів при виборі засобів для дератизації та дезінсекції (фокус-групи)	0-4 <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	5-7 <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті</i>	8-9 <i>Виконано усі вимоги завдання з несуттєвими неточностями</i>	10 <i>Вимоги завдання виконано, при цьому продемонстровано, креативність і вдумливість</i>
Симуляційна вправа за тематиками з розподілом балів на підставі взаємного оцінювання	0-4 <i>Роль не виконано</i>	5-7 <i>Роль в цілому виконано, з підказками та виправленнями</i>	8-9 <i>Роль виконано, продемонстровано знання інструкції по боротьбі з хворобою, продемонстровано невпевненість</i>	10 <i>Роль виконано з креативністю, продемонстровано знання інструкції по боротьбі з хворобою, вміння спілкуватися, аргументувати та проявляти рішучість у відстоюванні своєї позиції,</i>
План протиепізоотичних заходів з ліквідації хвороби (по варіантам)	0-4 (×2, ×3) <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	5-7 (×2, ×3) <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті</i>	8-9 (×2, ×3) <i>Виконано усі вимоги завдання з несуттєвими неточностями</i>	10 (×2, ×3) <i>Вимоги завдання виконано, при цьому продемонстровано, креативність і вдумливість</i>
Аналіз наукової статті на задану тематику	0-4 <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	5-7 <i>Стаття знайдена, спроби аналізу були, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті</i>	8-9 <i>Стаття підібрана відповідно завданню, проаналізована, виконано усі вимоги завдання з несуттєвими неточностями. Питання сформульовані до фактів, а не до суті.</i>	10 <i>Стаття підібрана відповідно завданню, ґрунтовно проаналізована, Зроблені висновки та грамотно задані цікаві питання.</i>

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Зворотній зв'язок, що спрямований на підтримку студента у розумінні правильності оформлення документації	Щоразу при перевірці заповнених актів та супровідних
2	Самоперевірка на знання послідовності дій при виконанні процедур (діагностичних, профілактичних, ветеринарно-санітарних) по результатам аналізу виконаних бліц-завдань	Бліц-контроль на початку занять
3	Оцінювання активності і ефективності участі здобувачів у проведенні фокус-груп та виконання ролей в симуляційних вправах. Коментарі та поради.	Щоразу на заняттях у формі фокус-груп чи симуляційних вправ

4	Зворотній зв'язок з коментарями та рекомендаціями по ходу розв'язання задач	Згідно розкладу за темами
5	Усне рецензування і корекція планів протиепізоотичних заходів з ліквідації хвороби (по варіантам)	Згідно розкладу за темами
6	Коментування та перевірка коментарів студентів до аналізу статей в гул-таблицях	Передостанній тиждень семестру

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Підручники посібники:

1. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П., та ін. Загальна епізоотологія. Біла Церква. 2002. 656 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. К.: "вища освіта". 2002. 701с.
3. Литвин В.П., Олійник Л.В., Корнієнко Л.Є., Ярчук Б.М. Факторні хвороби с/г тварин. Біла Церква. 2002. 368 с.
4. Кравців Р., Злонкевич Я., Корж Б., Олексюк І. Інфекційні хвороби великої рогатої худоби. Львів. 2001. 394с.
5. Кравців Р. Злонкевич Я. Інфекційні хвороби свиней. Львів. 1999. 272с.
6. Галатюк О.Є. Профілактика та лікування заразних хвороб коней. Житомир: Рута, 2009. 380 с.
7. Практикум із загальної епізоотології: навчальний посібник. За заг. ред. д-ра вет. наук, професора В.В. Недосекова. К. 2011. 189 с.
8. Ребенко Г.І. Словник термінів загальної епізоотології: навчальний посібник. Суми. 2010. 115с.
9. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І. Антимікробна терапія при інфекційних захворюваннях тварин: навчальний посібник. Суми. 2013. 50 с.
10. Кистерна О.С., Ребенко Г.І. Ветеринарна фармакологія. Імунобіологічні препарати. Правила використання». Навчальний посібник. Суми. 2020. 160 с.
11. Галатюк О.Є. Епізоотологія та інфекційні хвороби /О. Галатюк, Л. Цибульчак // Державний агроєкологічний університет, Житомир, 2005.– 564 с.
12. Галатюк О.Є. Хвороби бджіл та основи бджільництва /О. Є. Галатюк. – Житомир: Видавництво «Полісся», 2010. – 344 с. + вкл.
13. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом / Л.Є. Корнієнко, В.О. Бусол, В.В. Недосеков та ін.; за ред. Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква, 2010. – 272 с.
14. Недосеков В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин (навчальний посібник до лекційного курсу з дисципліни “Епізоотологія та інфекційні хвороби”/ В.В. Недосеков, В.В. Макаров // НУБіП: Київ, 2010. – 120 с.
15. Сапронозні інфекційні хвороби / Л.Є. Корнієнко, В.В. Недосеков, В.О. Бусол та ін.; за ред. Л.Є. Корнієнка, В.О. Бусола. – Біла Церква, 2010. – 306 с.
16. Хронічні інфекційні хвороби тварин / Л.Є. Корнієнко, В.О. Бусол, В.В. Недосеков та ін.; за ред. В.О. Бусола, Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква, 2009. – 291 с.
17. Пріонні інфекції тварин (трансмісивні губкоподібні енцефалопатії). Скибіцький В.Г., Козловська Г.В., Ібатулліна Ф.Ж.. Київ, НАУ, 2002 р
18. Електронний навчальний посібник «Вірусні хвороби свиней» http://109.251.248.132/MyWeb/manual/vetmed/virysni_xvor_svuney/Golovna/Golovna.htm
19. Електронний навчальний посібник «Бактерійні хвороби свиней» http://109.251.248.132/MyWeb/manual/vetmed/bakter_xvor_svuney/golovna/Golovna.htm
20. Хвороби ставкових риб (профілактика та лікування) : Підруч. Темніханов Ю.Д., Литвин В.П., Недосеков В.В., Власенко В.В., Поліщук В.В. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. - 624 с.
21. Транскордонні хвороби тварин з основами стемпінг-ауту: Навчальний посібник. Недосеков В.В., Мельник В.В., Макаров В.В. Херсон: Грінь Д.С., 2015. - 336 с.
22. Ветеринарне забезпечення бджільництва. Литвин В.П. Литвиненко В.М. Редакційно-

- видавничий відділ НУБІП України, 2014. - 70 с.
23. Інфекційні хвороби птиці/ Л.Є. Корнієнко, Л.І. Наливайко, В.В. Недосєков та ін. – Херсон: Олді-плюс, 2013. - 528с.
24. Природно-осередкові інфекційні хвороби в Україні. Навчальний посібник. Видання друге, доповнене. / Касяненко О.І., Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І. – Суми, 2024 рік , 93 с.

2.1.2. Методичне забезпечення

25. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І., Байдевятов Ю.А., Епізоотологія та інфекційні хвороби: розділ “Загальна епізоотологія” робочий зошит для лабораторно-практичних занять (30 годин) та самостійної роботи (44 години), Суми, 2019 рік - 46 с.
26. Міланко О. Я., Ребенко Г.І., Фотін А.І. Методичні рекомендації «Правила роботи з заразнокворими тваринами та інфікованим матеріалом». Суми 2006. 21 с.
27. Міланко Г.О., Авраменко Н.О., Ребенко Г.І. Методичні вказівки «Дезінфекція». Суми, 2006. 60 с.
28. Ребенко Г.І., Фотін А.І. Методика проведення епізоотологічного обстеження, порядок ведення журналів обліку епізоотичного стану та складання епізоотичних карт. Суми, 2008. 27с.
29. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І. Методичні рекомендації «Алергічні діагностичні проби. Організація й техніка проведення алергічних досліджень». Суми, 2008. 24 с.
30. Ребенко Г.І., Гурова Т.В., Вершняк Т. В. Методичні рекомендації «Санітарна загроза гризунів та заходи боротьби з ними.» — Суми, 2010 – 48с.
31. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І. Методичні рекомендації «Профілактика факторних хвороб тварин» — Суми, 2010 – 23 с.
32. Кассіч В.Ю., Ребенко Г.І., Методичні рекомендації «Емерджентні та екзотичні інфекції.» - Суми, 2011 - 16 с.
33. Ребенко Г.І., Байдевятов Ю.А. Пробиотики та біотерапія. Методичні вказівки — Суми, 2014 рік. — 28 с
34. Ребенко Г.І. Біологічні відходи та способи їх знезараження. Методичні вказівки. Видання друге, доповнене. Суми, 2023 рік , 38 с.

2.1.3. Інші джерела

Курс на платформі Moodle <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=167>

2.2. Додаткові джерела

Сторінка Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарії:

http://www.consumer.gov.ua/ContentPages/Pro_Departament/51/

Сайт МЕБ : <http://www.oie.int/>

Сайт Держпродспоживслужби <http://www.consumer.gov.ua>

2.3. Програмне забезпечення

Для епізоотологічного моніторингу <https://five.epicollect.net/project/asfld/data>

Для підготовки та самоконтролю https://www.goconqr.com/p/987892-veterinary-epidemiology-final-exam--bacteria-flash_card_decks

Для тестування під час лекцій <https://create.kahoot.it/auth/login>

Для контролю засвоєння поточного матеріалу <https://www.mentimeter.com/app>

Для зворотнього зв'язку по виконанню завдань <https://docs.google.com/spreadsheets>

Неформальна освіта:

з теми «Попередження розповсюдження збудників інфекційних хвороб. Організація лікування інфекційнохворих тварин. Біобезпека та біозахист» зараховується сертифікат проходження курсу https://portal.phc.org.ua/uk/who_materials/single/115/

з теми «Ветеринарні імунобіологічні препарати» зараховується сертифікат проходження курсу https://openwho.org/courses/vaccine-safety-basics-uk?tracking_user=3Lk892bNtTeiPRkmGxDPwR&tracking_type=news&tracking_id=1wHF7PlzpkARyJnIU36wqi

з теми «Біологічні відходи» зараховується сертифікат проходження курсу https://openwho.org/courses/IPC-WM-UK?tracking_user=3Lk892bNtTeiPRkmGxDPwR&tracking_type=news&tracking_id=1wHF7PlzpkARyJnIU36wqi